

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

= **DOLNJELENDAVSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** ima svoj redni občni zbor v soboto 23. junija ob 10. uri v Dobrovniku z navadnim dnevnim redom.

= **PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje dne 21. junija t. l. ob 10. uri v Mladiki v Ptuj. K predpisanim točkam dnevnega reda se doda še volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino ter volitev knjižničnega odbora za združeno sresko knjižnico. Radi važnosti dnevnega reda je dolžnosti vsake tovarišice, vsakega tovariša, da se zborovanja sigurno udeleži. Predpisana maša ne sme biti vzrok odsotnosti.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ** zboruje dne 17. junija 1928 v osnovni šoli v Dobropoljah po prihodu jutranjega vlaka s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila in dopisi. 2. Predlogi in navodila delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 3. Statistika izvenšolskega dela. 4. Krožki. (Voditelji krožkov naj zberou podatke). 5. Slučajnosti.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OBA MARIBORSKA SREZA** zboruje v nedeljo 17. junija ob 10. uri v mali dvorani »Narodnega doma«. Na dnevnem redu so važne društvene in organizacijske zadeve. Poravnajte članarino.

Poročila:

+ **CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 12. maja t. l. v Vojniku.

1. **Situacijsko poročilo.** Učiteljstva v okraju 165, članstva 160, prisotnih 84.

Predsednik tov. Gosak je omenil množico važnih šolskih in stanovskih vprašanj; k nekaterim je podal pojasnila tudi povabljeni — iskreno pozdravljeni poverjenik tov. A. Skulj. O seji širjena sossava v Mariboru je podal stvarno kritično poročilo tov. Volavšek.

Sprejete so bile resolucije:

1. Pridružujemo se v polni meri resoluciji okrajnih učiteljskih društev ljubljanske oblasti, ki zahteva polno osemletno šolsko obveznost. Pričakujemo, da slovenska javnost s svojimi zastopniki v parlamentu ne bo dopustila nobene okrnitve našega šolstva, ki naj se nemoteno razvija naprej, kakor to zahteva kulturni nivo našega naroda.

2. Ker so oblastne samouprave prevzele upravo bolnic in je s tem nastala nevarnost, da se ukine brezplačno lečenje državnih namučencev v istih, prosimo poverjenišvo UJU Ljubljana, da izposluje pri obeh oblastnih odborih Slovenije ohranitev dosedanjih pravic.

3. Predlog novega šolskega zakona predvideva celibat za učiteljice, ki se ne poroče z učitelji. Konstatujemo, da to stališče ne obstoja v nobeni kulturnejši državi, protivi se človečanskemu pravu žene in javnemu čutu pravice. Obsojamo to stališče kot nazadnjaško, nevravno 20. stoletja, in proti njemu najodločneje protestiramo.

II. **Samozobrazba.** Vsi krožki v okraju delujejo. Članstvo se je izjavilo za združitev okrajnih učiteljskih knjižnic v oblasti.

III. **Šolska reforma.** Tov. predsednik je poročal o sestanku za kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo.

Tov. poverjenik je razpravljaval »O bistvu šolskih vrstov«, kjer je naglašal zlasti važnost praktičnega načina pri pouku v vseh panogah kmetijstva.

IV. **Slučajnosti.** Nato je pojasnil stanje šole, stanu in organizacije v državi, pokazal na vrsto še neresenih točk ter bodril k smotrenemu skupnemu delu. Članstvo je po debati soglasno sprejelo resolucijo, objavljeno v 44. številki »Učit. Tovarisa«.

+ **LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 19. aprila ob 7. uri zvečer v risalnici šentjakobske šole. Od 212 članov je bilo navzočih 39.

1. **Situacijsko poročilo.** Tov. predsednik Mlekuž je poročal o zadnji seji širjega sosveta. (Poročilo je bilo med tem že objavljeno v »Tovarisu«). — Sklene se nabaviti knjigo »Der Sinn des Lebens«, ki jo priporoča poverjenišvo v eni svojih okrožnic. — Predlog poverjenišva, da se ustanovi oblastna znanstveno-pedagoška knjižnica s sedežem v Ljubljani, je soglasno sprejet.

2. **Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino.** Tovariš Pahor priporoča predvsem razgovor o dolžnostih delegatov, ki naj dobe od svojega društva striktna navodila, po katerih se morajo ravnati glede raznih predlogov, ki pridejo na skupščinah v poštev. Z ozirom na to zavzame zbor stališče glede najvažnejših vprašanj: 1. Društvena članarina ostane ista; 2. prispevek za pevski odsek ostane kot doslej; 3. predlogi glede org. tiska bodo pred skupščino objavljeni v »Tovarisu«, nakar se bodo delegati sestali in se sporazumeli; 4. povišanje članarine centrali v Beogradu od 10 na 15 Din od člana za 1 leto (za Đački dom) se odkloni ter ostane ista kot dosedaj.

Nato so se vršile volitve. Izvoljeni so bili sledeči delegati oziroma njih namestniki: za pokrajinsko skupščino v Celju: 1. Polak Janko, 2. Vode Angela, 3. Čeh M., 4. Hreščak Al., 5. Pahor Jože. Namestniki: 1. Likozar Ana, 2. Levec Ana, 3. Puhar Karel, 4. Lavrič, 5. Polak Marija. **Za državno skupščino:** 1. Kumelj Metod, 2. Mihelič Josipina, 3. Engelman Mira, 4. Hreščak Alojzij, 5. Pahor Jože. Namestniki: 1. Sežun Andro, 2. Zupančič Drago, 3. Lebar Ana, 4. Franke Helena, 5. Cegnar Ivanka.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ** je zborovalo dne 12. maja 1928 v Kočevju.

Statistika. Število učiteljstva v okraju 158; število članstva 90; udeležencev 65.

Situacijsko poročilo. Tov. predsednik otvori zborovanje in omenja, da se dnevni red dopolni z referatom tov. Rupnika o različnih tipih moderne delovne šole. Omenja nadalje nekaj internih stanovskih zadev. Poroča o združitvi vsega učiteljstva, o preobrazbi društva Učit. konvikt v zadrugo in prispevek oblastnega odbora istemu. Odborniki okrajnih učiteljskih knjižnic in sreski šolski referent naj se izjavijo o ustanovitvi oblastnih učiteljskih knjižnic iz sedanjih okrajnih. Poroča o občnem zboru Slovenske šolske Matice in o zbirki članov za »Mladinsko Matico v našem okraju. Priporoča društvo Samopomoč. Omenja o novem projektu šol. zakona paragraf, kjer hočejo uvesti štiri-letno obvezno šolanje. Nadalje sporoča poziv poverjenišva, da mora biti vsaka notica v listih podprta z dokazi. Na »črno desko« priobija organizacija nepravilna ravnanja. Radi nekaterih notic sta prišla tovariša poverjenik in urednik v disciplinarno preiskavo. Naše društvo je z njima solidarno. Vsaka krivica mora biti obelodanjena. Pojasnjuje slučaj, ko so bili na »črni deski« tudi naši nadzorniki. Organizacija ne napada oseb, brani le princip. Sprejeta je bila resolucija, ki je priobčena v 46. številki »Učit. Tov.«.

Samozobrazba. Tov. predsednik poziva članstvo, da vztraja pri delu v krožkih.

Šolska reforma. Tov. Rupnik poda prav vzoren referat o »Novi šoli«. Obrazloži vse tipe modernih delovnih šol za oživotvorenje nove, boljše šole.

Tov. Kmet poda zanimivo poročilo o pedag. internac. kongresu v Berlinu.

O izvenšolskem delu članstva se ni razpravljalo, ker ni bilo več časa.

Slučajnosti. Sprejet je predlog glede izobraževalnega tečaja za celo organizacijo, ki naj bi se vršil v Kočevju.

Tov. predsednik opominja članstvo na redno plačevanje članarine, ker ima društvo obveznosti.

Foto-aparate kupite najboljše pri Fr. P. Zajec, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenj. Predtiakarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje.

+ **GORNJEGRAJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo 5. maja na Ljubnem.

1. **Situacijsko poročilo** poda predsednik. — V našem okraju je brez Šmartnega ob Paki in samostanske šole v Nazarju skupno z upokojenci 40 učiteljev(ic). Včlanjenih je sedaj (pristopili še pri zborovanju) 36 tovarišev(ic).

Predsednik poda poročilo o stanju poverjenišva napram Učiteljski tiskarni in splošno stanje združenja. Pri tem se z zadovoljstvom vzame na znanje likvidacija Edinstva. Kratko se je razložilo personalne zadeve z ozirom na »črno desko«.

O okrajnih učiteljskih knjižnicah se stavi poseben predlog na poverjenišvo. — Sprejme se tudi predlog, da se v poverjenišvo voli pismeno.

II. **Samozobrazba.** Med tem, ko je možirski krožek imel dva sestanka, se druga dva krožka še nista udeleževala. Pri tem se povdarja, da se brošur ne sprejema več, temveč se naj pošlje vsakemu krožku le po en izvod na ogled, pozneje pa se jih eventualno več naroči.

III. **Šolska reforma.** Obravnava se uvedba novih knjig s posebnim ozirom na Lavtar-Cernejeve računice. Sklep: Knjige naj se ne menjujejo prepogosto. Učitelju pustiti proste roke v šoli. Glavno je, da se doseže smoter.

IV. **Izvenšolsko delo.** Ker sem dobil podatke samo o eni šoli, se o tem ne razpravlja. Centrali UJU se da enkratni prispevek 5 Din.

V. **Slučajnosti.** Vsled obilega gradiva se odloži na prihodnje zborovanje v juniju več razprav.

Poverjenišvo za Šolsko Matico prevzame tovariš Viher na Ljubnem.

Tovariš Lužnik predava o reformi pisanja in ugotavlja, da lepa pisava vedno bolj gineva ter se uveljavlja individualna. Povdarja estetske momente pisanja.

+ **ZBOROVANJE UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA KOZJANSKI OKRAJ** se je vršilo dne 10. marca na Pilštanju.

Tov. predsednik otvori zborovanje in pozdravi vse navzoče. Ob tej priliki izraža svoje veselje in zadovoljnost, da se je udeležilo zborovanja kljub slabemu vremenu tako lepo število članov. Nato preide na dnevni red.

Zapisnik o občnem zboru, ki se je vršil dne 14. januarja 1928 v Kozjem se prečita in odobri.

Prečitajo se sledeči dopisi: a) Dopis Pedagoške centralne za mariborsko oblast, v katerem se vabijo vsa društva h korporativnemu pristopu. Na predlog tov. Slavca se naj pristopi prostovoljno. Za pristop se javi več članov. b) Okrožnica poverjenišva UJU Ljubljana, da se ne smejo vršiti zborovanja tako, da bi bili trije dnevi skupaj pouka prosti, se vzame na znanje. c) Prečita se okrožnica poverjenišva UJU Ljubljana o likvidaciji učiteljskega društva Edinstvo in o vstopu teh članov v UJU.

Tov. HERNANUS poda svoje globoko zasnovano predavanje: Individualizem in žena, za katero je žel splošno priznavanje in zahvalo.

O zemljepisnem pouku v osnovni šoli poročata tov. Slavec. Za njegovo zanimivo in poučno predavanje se mu tov. predsednik v imenu vseh navzočih priščno zahvali.

Tov. Rudolf Zupančič poroča o sestanku delovne šole in o občnem zboru Pedagoške centralne, ki se ga je udeležil dne 1. marca v Mariboru. Na predlog tov. Slavca pristopijo vsi člani Jugoslov. Matice k podružnici Jugoslov. Matice v Kozjem.

Nove knjige.

—k Slovenska Matica v Ljubljani. Po presledku nekaj let je izdala Slovenska Matica zopet svoje redne publikacije. Letos so izšle Izidor Cankar: Zgodovina likovne umetnosti v zahodni Evropi (2. snopič); Bernhard Shaw: Sveta Ivana in pa dr. Janez Menčinger: Izbrani spisi V. zvezek (Moja hoja na Triglav). Tem rednim publikacijam je pridejana še »Češka antologija, uredil dr. Iv. Lah. Vsi člani dobijo označene knjige potom poverjenikov. Nečlani jih naj naroče direktno pri Slovenski Matici v Ljubljani.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—.

KAJ PRAVI OCENJEVATELJ P. FLERE, TOVE KNJIGE »PRIRODNE SILE« O METODI TE KNJIGE?

»Metodični postopek je pravilen. V metodičnem oziru so velike važnosti vsakemu odstavku pridejane vaje in utrditve; saj se v njih prav lepo zrcali princip delovne šole, katerega pisatelj z veliko spretnostjo uporablja, kjerkoli se mu nudi prilika, kar kažejo njegova neprestana povelja: glej, opazuj, napravi, napiši, izračunaj, izmeri itd. — Kar zadeva jezika odgovarja sposobnostim mladine osnovnih šol.« (Dr. S. Dolar).

Knjigo »Prirodne sile in njihova uporaba« Pavla Flereja je na osnovi mišljenja Glavnega prosvetnega sveta S. Br. 579/27 ministrstvo prosvete s svojim odlokom O. N. Br. 62.950/27 odobrilo kot pomožni učbenik za prirodoslovje v višjih šolskih letih osnovne šole. Izdala in založila jo je Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Pripominjamo, da je to edini odobreni slovenski učbenik za prirodoslovje v osnovnih šolah.

Kateri tovariš(ica), prideljen pisarni prosvetnega referata v mariborski ali ljubljanski oblasti, bi zamenjal svoje mesto z enakim v Mariboru. Ponudbe na upravo lista pod »Pisarna Maribor«.

Za Dečvo!

Pravilni narodni nageljnov Dečvin vzorec.

Zahtevajte ga pri vseh trgovcih.

Propaganda Dečva.

Jugoslavenska Matica.

Najcenejše in najmodernejše

damsko perilo vseh vrst iz trpežnega blaga in lepe izdelave po konkurenčnih cenah si nabavite v spec. trgovini damskega perila

Amalije Zorčič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, sukno, hlačevino, volneno blago, plavino, cefir, platno, robce, nogavice, gotovo obleko in perilo kupite najceneje le v veletgovini

I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR

Aleksandrova cesta št. 13.

Fink-Kožuh:

„Zweites Lesebuch“

izide te dni v založbi LJUDSKE TISKARNE v Mariboru.

Cena 20 dinarjev

Knjigarne in papirne trgovine dobe primeren popust.

Hotel TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

„Pri Tičku na Gričku“

vedno
izborne pijače, dobra kuhinja.
Na vrtu lep prostor za balincanje.

Modni atelje

N. I. Bianchi

Ljubljana, Sv. Petra c. 44
izvršuje najmodernejše
obleke za dame in gospe
po konkurenčnih cenah.

L. MIKUŠ

LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon št. 2.282.